

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

“જ્યોતિર્ભય” પરિસર,

સરખેજ ગાંધીનગર હાઇવે,

છારોડી, અમદાવાદ - 382481.

E-mail: feedback@baou.edu.in

Website : www.baou.edu.in

સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ

સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ - 2019

એમ.એ.દ્વિતીયવર્ષ

MHD-13

અભ્યાસકેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ

30/04/2020

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન.આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી.આ પદ્ધતિમાં આપને સ્વયમ અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે.આપને આપના વિષયની ક્રેડિટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક ૨ કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે,જેથી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે.સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી,આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તો ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વીકારવામાં આવશે નહિ જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

અગત્યની સૂચનાઓ

સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ ૩૧/૧૦/૨૦૧૮ છે,તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી જમા કરાવવું જરૂરી છે.

સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજિયાત છે.જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.

તમારા ચેક થઇ ગયેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય તમારી સત્રાંત પરીક્ષા પહેલા જ કેન્દ્ર પર રસીદ બતાવી પરત લેવા જેથી પરીક્ષાના વાંચન અર્થે પણ તેને ઉપયોગમાં લઇ શકાય.

બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે ૧૧ ગુણ લાવવા જરૂરી છે,જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નાપાસ માનવામાં આવશે અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય નવા સત્રનું મેળવીને ફરીથી લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્ક્શીટ મેળવી શકાશે નહીં

લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજિયાત જોડવું.

આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.

ડૉ બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી,

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમનું નામ :

પાઠ્યક્રમનું નામ :

નોંધણી નંબર : _____ અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ : _____

નામ : _____ અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં : _____

સરનામું : _____

મોબાઈલ નંબર : _____

ઈમેલ : _____

વિદ્યાર્થીની સહી : _____

તારીખ : _____

डॉ. बाबा साहेब आंबेडकर मुक्त विश्वविद्यालय

स्वाध्याय कार्य

पाठ्यक्रम- एम.ए. हिन्दी (एम.एच.डी.-13)

उपन्यास स्वरूप और विकास

कुल अंक -30

उत्तीर्ण होने के लिए आवश्यक अंक-12

विभाग-क. नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर 800 शब्दों में लिखिए।

(8×1= 8)

प्रश्न: फ्रांसीसी उपन्यास की पृष्ठभूमि और प्रारंभिक रूप पर प्रकाश डालिए।

विभाग-ख. निम्नलिखित अंश की व्याख्या / प्रश्नों के उत्तर 400 शब्दों में लिखिए।

(4× 2= 8)

प्रश्न:1. भारतीय उपन्यासों में राष्ट्रीय चेतना की सफल अभिव्यक्ति हुई है— कथन को सिद्ध कीजिए।

प्रश्न:2. हिंदी उपन्यास के उदय में नवजागरण के योगदान पर प्रकाश डालिए।

विभाग-ग. टिप्पणी लिखिए। (तीन सौ शब्दों में)

(3×3= 9)

1. यथार्थवाद और प्रकृतवाद के बीच अंतर।
2. आँचलिक उपन्यास।
3. बोलचाल की भाषा के विविध रूप।

विभाग-घ. सूचना अनुसार उत्तर लिखिए।

(0.5×10= 05)

सूचना 1. निम्नलिखित विधानों/वाक्यों के सामने उचित सही (✓) गलत (×) के निशान लगाइए।

1. हिन्दी में प्रेमचंद किसान चेतना के पहले महत्वपूर्ण उपन्यासकार हैं।
2. भारतीय भाषाओं में उपन्यास आधुनिक चेतना की देन है।
3. 'आइडियालिज्म' का अनुवाद हिन्दी में भाववाद और आदर्शवाद दोनों रूपों में किया जाता है।
4. ब्रह्म समाज के संस्थापक राजा राममोहन राय नहीं हैं।
5. शरतचन्द्र गुजराती भाषा के प्रसिद्ध उपन्यासकार हैं।

2. उचित शब्द चुनकर रिक्त स्थानों की पूर्ति कीजिए।

1. प्रेमचंद के पात्र प्रायः मार्ग का अनुसरण करते हैं। (अहिंसा, हिंसा, प्रतिरोध)
2. 'रोबिन्सन क्रूसो' पुस्तक के लेखक हैं। (बाल्ज़ाक, रूसो, रोबिन्सन क्रूसो)
3. वोल्टेर के प्रसिद्ध साहित्यकार हैं। (फ्रांस, जापान, अमरीका)
4. 'निर्मला' उपन्यास में की समस्या को उभारा गया है।

(दहेज प्रथा और अनमेल विवाह, धर्म और जाति, विभाजन और त्रासदी)

5. 'रतिनाथ की चाची' का प्रसिद्ध उपन्यास है। (अज्ञेय, नागार्जुन, यशपाल)